

Kasım'da cari açık beklentilerin üzerinde kalırken, finansman tarafında girişlerin ciddi ölçüde yavaşlaması rezervleri azalttı...

Gerçekleşme: -4.2 milyar dolar, ING Bank: -3.6 milyar dolar, Piyasa Tahmini: -3.9 milyar dolar

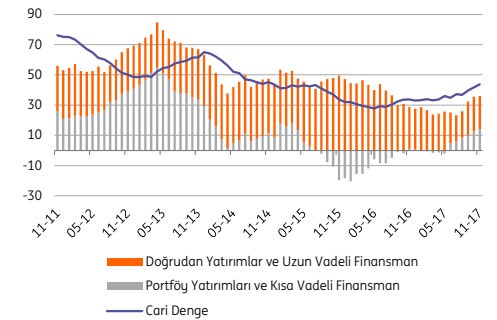
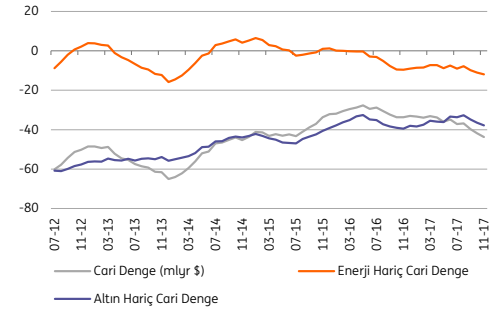
- Kasım 2017'de cari açık 4.2 milyar dolarla piyasa beklentisinden kötü gerçekleşirken, 12 aylık birikimli rakam artış eğilimini korudu ve 43.8 milyar dolarla 2014 sonrasında gözlenen en yüksek değere ulaştı. İhracat tarafında bir süreden beri dikkat çeken yükselişin ve hizmetler dengesi kaynaklı olarak turizm gelirlerindeki toparlanmanın korunmasına rağmen, ithalattaki büyümenin altın ve enerji kalemleri ile sınırlı kalmayıp güçlü iç talebin de katkısıyla hızlanması ödemeler dengesinde bir süreden beri dikkat çeken bozulma eğiliminin belirginleşmesinde belirleyici oldu.

- Finansman tarafında, bankaların ve şirketlerin borçlanmalarını artırmalarıyla Ekim'de görece olarak olumlu bir resim çizen sermaye akımları görünümü Türkiye'ye özgü risklerin güçlendiği algısıyla Kasım'da 0.5 milyar dolarlık çıkışın da ortaya koyduğu üzere oldukça kötüleşti. Nisan sonrasında artışa dönerek hızlanan net hata ve noksan kaynaklı 0.8 milyar dolarlık sınırlı girişin ardından, resmi rezervlerde 3.9 milyar dolarlık düşüş kaydedildi. Sermaye hesabı detayına göre, yerleşiklerin yurtdışı varlıklarını 0.9 milyar dolar artırmaları sermaye akımlarındaki zayıflığa katkı sağlarken, brüt doğrudan yabancı yatırımlar 0.5 milyar dolarla önceki yılların ortalamasının altında kaldı. Zayıf seyreden borçlanmanın göstergesi olarak bankaların net bazda yeni kredi almamaları, şirketlerin net 0.7 milyar dolarlık sınırlı borçlanmaları da sermaye akımlarının Kasım'da zayıf seyrinde belirleyici oldu. Böylece, şirketler kesiminde 2016'daki darbe girişimi sonrasında aşağı yönlü seyreden 12 aylık borç çevrim oranlarındaki bu eğilim sürerek %107'ye gelirken, bankaların oranı %96'yla 2017'nin ikinci yarısında neredeyse yatay seyretti. Dolayısıyla, 2016 başlarından bu yana ödemeler dengesinin finansmanında kısa vadeli kaynakların ağırlık kazandığı gözlemlendi. Bunun önemli göstergesi olarak 2017'nin ilk dokuz ayında yüksek miktarlı girişin gözlemlendiği portföy yatırımlarında ise sonraki aylardaki zayıflık Kasım'da da devam etti. Bankaların 0.9 milyar dolarlık eurobond ödemeleri yanında, yabancı yatırımcıların tahvil ve hisse senedi piyasalarındaki alım iştahının azalması da Kasım'daki zayıflıkta belirleyici oldu.

- Özetle, 2017'nin ilk yarısında görece yatay kalan ancak ikinci yarıda özellikle Temmuz sonrası hızlı bir artış eğiliminde olan 12 aylık cari açığın, yapısal faktörlerden çok çevrimsel etkilerin belirleyici olduğu dış ticaret açığı kaynaklı gelişmelere bağlı olarak bir süre daha bu eğilimini koruyacağını düşünüyoruz. 2018'de ise baskı altındaki enerji fiyatlarının olası olumsuz etkisine rağmen, ekonomik büyümede öngörülen 2017'ye göre kısmi bir yavaşlamanın cari dengeyi destekleyebileceğini tahmin ediyoruz.

	Kas 17		Ara 16 - Kas 17	
	US\$ milyar	Oran	US\$ milyar	Oran
Cari Denge	-4.2	100%	-43.8	100%
Diğ. Ticaret Dengesi	-4.7	111%	-55.3	126%
Toplam Kayıtlı Sermaye Girişi	-0.5	13%	32.6	75%
Finans Hesabı	-0.5	13%	32.6	75%
Varlıklar	-0.9	20%	-11.8	27%
Doğrudan Yatırımlar	-0.3	8%	-2.8	6%
Portföy Yatırımları	-0.2	5%	-0.9	2%
Diğer Yatırımlar	-0.3	7%	-8.1	19%
Yükümlülükler	0.2	6%	44.4	102%
Borç Yaratan İşlemler	0.5	12%	14.7	34%
Doğrudan Yatırımlar	0.5	13%	11.5	26%
Portföy Yatırımları/Borç Senetleri	0.0	1%	3.2	7%
Diğer Yatırımlar/Diğer Yükümlülükler	0.0	0%	0.1	0%
Borç Yaratan İşlemler	-0.2	4%	29.7	68%
Portföy Yatırımları/Borç Senetleri	-1.1	26%	19.7	45%
Ticari Krediler	0.1	2%	7.4	17%
Krediler	1.0	25%	2.4	5%
Mevduatlar	-0.2	5%	0.3	1%
Diğer Yatırımlar/Diğer Yükümlülükler	0.0	0%	0.0	0%
Rezerv Varlıklar ("-" artışa işaret etmektedir)	3.9	93%	6.4	15%
Net Hata Noksan	0.8	19%	4.7	11%
Diğer Sektörler Uzun Vadeli Kredi Çevrim Oranı		114%		107%
Bankalar Uzun Vadeli Kredi Çevrim Oranı		106%		96%
Kısa Vadeli Ticari Kredi Çevrim Oranı		101%		106%

Kaynak: TCMB

ING Bank Ekonomik Arařtırmalar Grubu

Muhammet Mercan

Bař Ekonomist

+ 90 212 329 0751

muhammet.mercan@ingbank.com.tr**AÇIKLAMA:**

Bu yayın, ING Bank A.ř. Ekonomik Araştırmalar Grubu tarafından, herhangi bir kullanıcının yatırım amaçları, finansal durumu veya araçları göz önünde bulundurulmaksızın, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Yayındaki bilgiler, yorumlar ve tavsiyeler yatırım danışmanlığı kapsamında olmadığı gibi, yatırım, hukuk veya vergi konusunda tavsiye niteliğinde de değildir; herhangi bir finansal aracı satın almak veya satmak için bir teklif veya talep de değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan bilgi, yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu yayında sunulan bilgilerin yayım tarihi itibarıyla yanlış/yanıltıcı olmamasına özen gösterilmiş olmasına karşın, ING Bank A.ř. bilgilerin doğru ve tam olmasından sorumlu değildir. ING Bank A.ř. ve çalışanları bu yayının kullanımından kaynaklanan herhangi bir doğrudan, dolaylı veya bağlantılı zararın sorumluluğunu kabul etmemektedir. Aksi belirtilmediği müddetçe, görüş, öngörü veya tahminler belgenin yayımlanma tarihinde yazar(lar)ına aittir ve uyarı olmaksızın değiştirilebilir.

Bu yayının dağıtımını farklı ülkelerde kanun veya yönetmeliklerle kısıtlanmış olabilir; eline bu yayın geçen kişiler de bu tür kısıtlamalar hakkında bilgi almalı ve bunlara uymalıdır.

Bu rapor için telif hakkı koruması söz konusudur ve rapor ING Bank A.ř.'nin önceden alınmış açık onayı olmaksızın hiç kimse tarafından hiçbir gerekçeyle çoğaltılamaz, dağıtılamaz ya da yayımlanamaz. Tüm hakları saklıdır. Bu belgeyi üreten tüzel kişi (ING Bank A.ř.), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yetkilendirilmiştir ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) tarafından da gözetilmektedir. ING Bank A.ř. Türkiye'de kurulmuş bir şirkettir (Ticaret Sicil No. 269682, İstanbul).